

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda Rt.**
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

Alólirott lapszerkesztőség tisztelettel kéri a t. közönséget, hogy — méltányolva lapunknak a háboru kitörése óta teljesített hazafias munkáját — minél számosabban kegyeskedjenek a lapra előfizetni.

Lapunk a megyei és helyi hirszolgalaton kívül a háboru kezdete óta hűsége sen és pontosan bocsátja sürgönyeit a t. nagyközönség rendelkezésére s ezután is azon lesz, hogy a harctéri eseményekről szóló távirataival az olvasó közönséget már a napilapok megjelenése előtt tájékoztassa a világháboru folyásáról.

1917. január 1-ével az ötödik évfolyamba lépő „Szászváros és Vidéke”-re új előfizetést nyitunk s kérjük a t. közönséget, hogy az amugy is áldozatok árán fentartott lapunkra előfizetni kegyeskedjék.

A hátralékos előfizetési-díjak mielőbbi beküldését szintén ez uton is tisztelettel kérjük.

Mindennemü hirdetések felvételét jutányos árban eszközli a lap kiadóhivatala (a Szászvárosi Könyvnyomda Rt.) Szászváros, Klastrom-u. 1., ahová a hirdetések, előfizetési-díjak

beküldendők, valamint lakáscim változások bejelentendők.

Előfizetéseket a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papírüzletében is lehet eszközölni.

A lap előfizetési ára, dacára a megcsappant bevételeknek s az előállítási költségek emelkedésének, ezután is egy évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K lesz.

Remélve, hogy a t. megyei közönség s különösen Szászváros város és a szászvárosi járás közönsége fokozottabb mértékben fogja lapunkat támogatni, maradtunk

hazafias tisztelettel:
 Szászváros, 1917. július 22.

a „Szászváros és Vidéke”
 szerkesztősége.

Közélelmezési problémák.

Irta: Kürthy Lajos báró titkos tanácsos.

A közlelmezés kérdései a háboru folyamán lassanként és fokozatosan vetődtek fel aszerint, amint az egyes cikkek nagyobb mértékű felhasználása és az irántuk való kereslet, a megnövekedett, különösen katonai fogyasztás és a megcsökkent behozatal következtében előállott. A közlelmezés egész komplexumát felölelő tevékenységet csak az egységes központi szervezet megalakítása óta látunk, amelynek első pillanattól fogva a megoldásra érett kérdések egész tömegével kellett foglalkozni és amely még a szervezés nehézségeivel küz-

ködve markolt bele számos oly probléma megoldásába, amelyeknek helyes irányba való terelését a nagy közvélemény tőle nemcsak, hogy remélte és óhajtotta, hanem egyenesen megkövetelte.

A legfőbb élelmicikkek biztosításával egyidejűen fogott hozzá az Országos Közlelmezési Hivatal az ipari munkásság élelmezése terén reávaró feladatok megvalósításához. Sikertült minden nagyobb nehézséget elkerülnie és lehetővé tennie azt, hogy a munkában való megzavarás nélkül juthat mamár mindenki hozzá élelmicikkeihez. Az Országos Közlelmezési Hivatal megalakulásának első pillanatától fogva különös feladatául tekintette az áruvisszatartás és felhalmozás, az árdrágitás és közfogyasztás elől elvont rejtett készleteknek felkutatását és az élelmezés céljaira való biztosítását.

A közönség zugolódásának egyik főoka az üzletek előtti ácsorgás, az ugynevezett „Anstellen”. Ez a jelenség természetesen következménye az áruhiánynak és az ennek nyomán a közönség körében mutatkozó azon törekvésnek, hogy az élelmiszereit és általában közszükségleti cikkeiket az áruknak az üzletekbe való megérkezése után mihamarább megszerezhesse és azok boldog birtokosának tekinthesse magát. E jelenséggel szemben, tekintettel arra, hogy a készleteket fokozni nem lehet, csak az elosztás terén lehet szabályozóan fellépni. A jegyrendszer kifejlesztése minden irányban és a már nálunk is sok helyen bevezetett rayonirozás, az ácsorgás teljes megszüntetését nem, de legalább a baj enyhítését várni lehet.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Ha majd találkozunk...

Bős létünk komor világában
 Ha egyszer majd találkozunk,
 Rám se nézel, én se reád:
 Egymástól dacosan elfutunk.

A Te arcodon a gyűlöletnek
 És a gunynak lángja ég,
 De szemedben felvillan néha
 Gyönyörű multunk emléke még.

Bár megvető, lelket bontó
 Tekinteted arcomba vág
 Bár tél van, mégis úgy érzem,
 Hogy nyílik körültem sok virág.

Bolondítom magam, hogy néha
 Neked is fáj a régi seb
 És ha eszedbe jut a multunk
 A Te szemed lesz könnyesebb.

Óh! én sirni már nem tudok,
 S Téged hiába kérdezlek...
 Bár szenvedtem érted sokat, sokat...
 Még ma is miért szeretlek?

Nem hiszem, s vigaszom mégis az,
 Ha fájni fog a régi seb

És ha találkozunk egykor
 A Te szemed lesz könnyesebb.

Feltes Rózsika.

A székelység.

Irta: Györffy Gyula dr. orsz. képviselő.

A tudósok ma is vitatkoznak a székelység eredetéről és származásáról anélkül, hogy e tárgyban megállapodásra tudtak volna jutni. Tőlük egyéb iránt sohasem is fogjuk megtudni, hogy mi, székelyek tulajdonképpen honnan eredtünk és mi a származásunk. Ha a tudósok ezt nem tudják: az az ők baja, mi székelyek tudjuk s ez nekünk elég. Tartjuk magunkat ama hagyományhoz, mely a székelységnél általános, melyet minden székely, öreg és ifju ismer: egységesen ismeri úgy, hogy még hajszálnyi eltérés sincs a különböző vidékek különböző egyéneinek tudása tekintetében. A hagyomány pedig azt mondja, hogy a székelyek a hunok maradékai, egyenes leszármazói. Másként el sem képzelhető az ők származása. Atilla halála után a nagy hunbirodalom összeomlott. De hová tűntek el maguk a hunok, mi lett a hun néppel? Bármily katasztrófa érte a birodalmat, harcossainak legalább egy kis töredéke megmaradt, mert az bizonyos, hogy hunok maradtak. Hová lettek tehát? Erre megfelel a hunmagyar faj vándorlásának története.

Mint nomád nép, sohasem volt földterülethez kötve, ott ütötte fel sátorfáját, ahol jól érezte magát és addig mig jól érezte magát. Atilla birodalmának feldulása után a megmaradt hunok ősi természetükhöz képest ismét felkerekedtek új hazát keresni. Egyetlen lehetőség volt számukra, visszamenni az őshazába, mely keleten volt. Menekvésüknek is ez volt egyedüli lehetséges útja. A megmaradt hunok tehát haborzás nélkül léptek azon utra, amely nemcsak lehetséges, hanem észszerű is volt. Így jutnak el Erdély keleti bércei közé, ahol az Olt, Maros és Küküllő völgyekben dus legelőkre, a bérceken hatalmas védelemre találnak. Az elűzött hunok számára a legideálisabb hely. Hogy nem valamennyien települtek meg, azt valószínűsíti Csaba vezér gyönyörű mondájája, ki vitézeivel felkerekedett, hogy visszatérjen az őshazába, de megígérte, hogy ha baj éri az ő népét, úgy vitézei élén azon az uton, amelyen távoztak, nyomban itt terem és megmenti a székelyeket, mert az itt maradók, azok itt székelték, tehát székelyek.

Az udvarhelyi tájszólás ma is úgy ejti ki: „széköl” és nem „székely”. Támogatja ezt a megállapítást az itt maradtak, vagyis székelyek közismert közigazgatási beosztása is, mely szerint a székelyek, szökek szerint oszlottak meg. Utalhatnék még őshelynevekre: Csomád, Mitács, Delne, Firtos, Vacsark, Vedere, Ména-

Az Országos Közélemezési Hivatal nagy munkájában fontos helyet foglal el a lánc-kereskedelem, a „Kettenhandel“ problémájával való megbirkózás. Ez ellen a szervesen egymásba kapcsolódó intézkedések egész fegyvertárát kellett sorompóba állítani. A hadakozást ez ellen a veszélyes törekvés ellen egyes részeiben a Közélemezési Hivatal létezése óta eréllyel és kitartással folytatja, az egész szervezet működésbe hozatala azonban a legközelebbi jövő feladatai közé tartozik, amit rövidesen annál inkább lehetséges lesz megvalósítani, mert a kérdés döntésre érett állapotban teljesen készen áll.

Nagy feladatok és kérdések várnak megoldásra. Sok energia és akarat kell a feladatok megvalósításához, de bármily nehéznek is lássák ez a munka és bármily megfogyatkozott is legyen a rendelkezésre álló emberi és anyagi erő, e világháború tapasztalatai reményt nyújtanak arra, hogy a nagy feladatok meg is lesznek valósítva.

Táviratunk.

(Érk. 1917. aug. 4. reggel 6 óra.)

Budapest, aug. 3. Sajtóhadiszállásról jelentik, ma reggel osztrák és magyar csapatok bevonultak Csernovitzba.

Ministerelnökség sajtóosztálya.

NAPI HIREK.

— A király dicsérete a 82-es székely bakáknak. Az Erdély keleti frontján küzdő hadsereg kötelékében dicsőségesen harcol a 82-es számú székely ezred, amelyet Udvarhely- és Csikvármegye fiaiból egészítenek ki. Az ezred számos hőstettet vitt véghez és most is ez fogta fel az orosz tömegek támadását. Ezért a legujabb sikerért a következő táviratot küldte Károly király a hadseregarancsnoksághoz:

82. gyalogezredem kitünő és vitéz magatartását különös meglepéssel vettem tudomásul és az ezrednek elismerésemet és köszönetemet fejezem ki. Károly.

ság-Kászón stb., családnevekre, mint Ugron, Rápol, Péli, Fisák, Bartalis, Apor, Toldalaghi stb. Mind olyanok, melyek a magyartól távol esnek és egyenesen hun eredetre vallanak. Az utolsó székely országgyűlés, mely igazgatszolgáltatási, magánjogi és közigazgatási törvényeket hozott, 1505-ben volt Agyagfalván. Azóta még volt egy székely gyűlés: 1848-ban, hol a székelység a magyar ügy támogatását határozta el.

Annyira különálló volt a székelység, hogy a mohácsi vést megelőzően a magyar királysággal, később az erdélyi fejedelemséggel csupán a király, illetve a fejedelem személye által voltak összekötve, amennyiben a király és a fejedelem volt a székelyek grófja. A székelység aszerint, amint a különféle szolgáltatást teljesítette, három rendet alkotott. A szekek élén álló főkirálybírákat a székelyek választották. A gyalogosnak kevesebb felszerelés kellett, mint a lovasnak, ehhez képest vagyoniilag osztályoztattak s vagyoni erejükhez képest a család vagy pikszidárius, gyalogos vagy primipilus — lófő volt. A székelység rendszerét sem a királyi, sem a fejedelmi hatalom megbontani nem volt képes, mert sem arra nem volt módja, hogy kitüntetések útján az egyének rangját megváltoztathatta volna, sem arra, hogy nemességet adományozhasson annak, aki nem székely.

— Nyugalombavonuló főszolgabíró. Török Árpád puji főszolgabíró, a vármegyei tisztviselői kar legidősebb tagja azon a címen, hogy 60. életévét betöltötte, nyugdíjazását kérte. A törvényhatósági bizottság nyugdíjválasztmányja legutóbbi ülésén teljesítette a kérést s a főszolgabírót f. évi július hó 31-ikével nyugdíjazta. A nyugalombavonuló főszolgabírót, mint arról már megemlékeztünk, a király hosszas közéleti tevékenységének elismeréséül a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— Birói áthelyezés. Az igazságügyminiszter Fülöp József marosillyei kir. járásbíró a dévai kir. törvényszékhez helyezte át.

— Előléptetés és kitüntetés. A király dr. Kercsedy Endre honvédhadnagyot, budapesti ügyvédet, Kercsedy György ny. ig.-tanító fiát, lapunk munkatársát főhadnaggyá léptette elő s egyuttal szolgálatai elismeréséül a „Signum-laude“-sal tüntette ki. A kitüntetett jelenleg a harctéren van s nem rég a „Károly-keresztet“ is megkapta.

— A szamosújvári püspök kitüntetése. A király személye körüli minisztere előterjesztésére dr. Hosszu Gyula tartalékos tábori lelkész, szamosújvári püspöknek a Ferenc József-rend hadidisztményes tiszti keresztjét adományozta.

— Halálozás. Városszerte mély részvétet keltő csapás érte Kinnich Tivadar gyógyszerészt: kisebbik leánykája, a 8 éves Mártha Szászsebesen skárlátban meghalt. Ugyanis felesége, a 11 éves és a 8 éves leányuk pár hétre Szászsebesre utaztak, ahol mindkét gyermek megkapta a skárlátot. A kis Mártha nem bírta el a betegséget s belehalt. Az eleven szemű, okos kis Mártát mindenki ismerte és szerette s így a szülők gyászában kétszeres őszinteséggel osztozik városunk közönsége.

— Uj szemle. Az 1897., 1898. és 1899. évben született népfölkelésre kötelezettek újbóli szemléje elrendeltetett. A szemle 1917. év szeptember hó 3-ától szeptember hó 22-éig terjedő időben lesz. A bevonulási határnap még nincs megállapítva.

— Kitüntetés. A király Duma Jánost, a 23-ik honv. gyalogezred hadnagyát, a harctéren tanusított kiváló és vitéz magatartása elismeréséül az arany vitézségi éremmel tüntette ki Duma János hunyadmegyei állami tanító, aki ezen a téren is igen kiváló munkálkodást fejtett ki és a magyarosítás terén hervadhatlan érdemeket szerzett. Ezen kitüntetés már a harmadik, mert előbb már megkapta a kis és nagyezüstöt és ugyanakkor soronkívül hadnaggyá léptették elő.

— Jegyzői választás. A nyugdíjazás folytán megüresedett homoródi jegyző állásra m. hó 21-én dr. Cseh Andor szolgabíró elnöklése alatt megtartott képviselőtestületi gyűlésen egyhangulag Fenyő Lajos algyógyi segédjegyzőt választották meg. A megválasztott jegyző már több éve mint helyettes jegyző működik Homoródon s ezen idő alatt különösen az adóilleték behajtások körül szerzett érdemeket. Ugyanis óriási adóhátralékokat hajtott be, mely tevékenység közepette gyakran kényszerült a karhatalmat igénybe venni, mivel az elődök engedékenysége a népet az adófizetés pontos teljesítésétől elszoktatta. Az erélyességéről ismeretes jegyző megválasztásához gratulálunk!

— Az erdélyi reformközépiskola végleges megvalósítása a befejezés stádiumához közeledik. Az új iskolát szeptemberben fogják felállítani Kolozsvárt. Az intézet tanerőit a legkiválóbb tanfériakból nevezik ki. A kultuszminiszter az intézet igazgatóját már ki is

nevezte dr. Körözszy György, dési főgimnáziumi igazgató személyében, akiben az ország egyik legfelvilágosultabb, legkiválóbb paedagogusa került az iskola élére. Körözszy György dr. Kunecz Elek tanterületi főigazgató elhalálásával utódjaként a legkomolyabban kombinációba jött, akkor azonban bizonyos paedagogiai irányelvek a szintén kiváló Szentimrei Lajost, a nagyszabasi áll. főgimnázium volt igazgatóját juttatták előtérbe.

— Elfogott veszedelmes katonaszökevények. M. hó 23-án Padon, Nagy György szászvárosi és Szücs János piskii csendőrmestereknek sikerült két katonaszökevényt elfogni; Angyel Vilmos 29 éves és Angyel György 25 éves, — állítólag — bukovinai lakosok személyében, akik már hosszú idő óta, mint bukovinai „menekültek“ szerepeltek. Mikor a csendőrök igazolásra szólították fel, futásnak eredtek és a kukoricásokban igyekeztek eltűnni. Dacára a csendőrök többszöri felszólításának, nem álltak meg s így a csendőrök kénytelenek voltak fegyverüket használni. A lövés Angyel György jobb láb combját találta, míg Angyel Vilmost hosszú hajszá után sikerült sértetlenül elfogni. A motozás alkalmával nagy meglepetésre 6702 K 44 fillért találtak náluk, mely a kabátjuk belésében volt bevarva. A vallatás során megállapították, hogy e két szökevény testvérnek még 4 társuk is van, akik ezideig ismeretlen helyen tartózkodnak. A szökevényeket a katonai ügyosztálynak adták át, ahol majd elveszik büntetésüket.

— Dániában és Norvégiában levő osztrák-magyar hadifoglyok postaküldeményei. Panasz merült fel, hogy a postahivatalok a Dániában és Norvégiában ápolás alatt álló osztrák-magyar hadifoglyok részére hozzátartozóik által feladni kívánt küldemények felvételénél különféle nehézségeket támasztanak. Minthogy e hadifoglyok többrendbeli szükségleti tárgyak, főként ruhaneműek hiányában szenvednek, felhívom a hivatalokat, hogy az ezeknek a hadifoglyoknak címére feladni kívánt csomagok felvétele körül járjanak a feladók kezére, szolgáljanak nekik készséggel utmutatással s a fennálló szabályok keretében könnyítsenek a netán felmerülő nehézségeken. Tájékoztás céljából közöljék a feladókkal, hogy a Dániában levő osztrák-magyar hadifoglyok (ugy a tiszték, mint a legénység) tartózkodó helye: „Lager Hald bei Viborg“ (Jütland), a Norvégiában levők közül pedig a tisztéké: „Boli Telemarken, Liftjeld Sanatorium“, a legénységé: „Eidsvold, Pension Hammerstad“. Megjegyzem, hogy lapoknak és könyveknek küldésére, illetve közvetítésére a hadügyminiszter ur a Hadifoglyokat gyámoltó és tudósító hivatalt (Budapest, IX. Üllői-ut 1.) kérte fel.

— A budapesti Szt. István-napi vásáron a nyersbörvasár aug. 16-án, a kirakodóvásár aug. 19-én, az általános áruvásár aug. 26-án, a vargabörvásár aug. 27-én kezdődik.

— Megmarta szolgabíró. Dr. Cseh Andor algyógyi szolgabírót m. hó 22-én egy az utcán kőborló kutya megmarta. A szolgabíró a budapesti Pasteur-intézetbe utazott. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy ugy a szászvárosi, valamint az algyógyi járásban sok a kőbor kutya, miknek kiirtására felhívjuk a hatóságok figyelmét annyival is inkább, mert nemcsak az emberek megmarásával, hanem a kukorica termés pusztításával is sok bajt és kárt okoznak.

— Közélemezési központok. Az Országos Közélemezési Hivatalban nagyszabású reformterveken dolgoznak. Az élelmiszerkész-

letek egységesebb és gyorsabb elosztására kívánatosnak mutatkozik a Közélemezési Hivatal decentralizálása. Az országot 5 élelmezési körletbe osztják, hogy egyes vidékek élelmezését a helyi termelési viszonyoknak megfelelően adminisztrálhassák. Az öt körlet a következő volna: az Alföld Budapest központtal, a Dunántul Győr, a Felvidék Pozsony, a Tiszamente Nagyvárad és Erdély Kolozsvár központtal. Az új beosztást szükségessé teszi az is, hogy a kormány komolyan foglalkozik az állami és közszolgálati alkalmazottak természetben való ellátásának a megvalósításával, amihez elsősorban vidéki élelmezési centrumok és raktárak szükségesek, ahonnan az élelmiszerelosztás adminisztrációja könnyebb és gyorsabb. A Közélemezési Hivatal egyelőre az ország összes tisztviselőiről bekért élelmezési adatok feldolgozásával foglalkozik, de kilátásba helyezi, hogy szeptemberre módot ad az összes tisztviselőknél, hogy évi szükségletüket a felállítandó központok útján természetben közvetlenül szerezhessék be.

— **Szürkeszinű táborig postalai levelezőlapok forgalomba bocsátása.** Folyó évi augusztus hó 1-vel szürkeszinű papíron előállított táborig postalai levelezőlapokat bocsátok hadügyminiszter ural egyetértve forgalomba. Ezeknek a levelezőlapoknak a rendeltetése az, hogy a közönség azokban a viszonylatokban használja, amelyekben az általa feladott táborig postalai levelezést a táborig postalai portómentesség megilleti, vagyis 1. táborig (hadtáp-) postahivatalhoz, 2. a működő hadsereg területén levő erődített helyekre, 3. a hajóhadhoz, 4. Dalmáciába vagy Bosznia-Hercegovinába a katonai- és a katonasághoz beosztott polgári egyénekhez (pl. csendőr, pénzügyőr, önkéntes betegápoló stb.), 5. valamely kórházba, az ott ápolott katonai egyénekhez címzett levelezésekhez. Az eddigi rózsaszínű táborig postalai levelezőlapok folyó évi augusztus hó 1-től kezdve a fentebb 1—5. pontok alatt felsorolt helyekről, szervektől, illetve egyénektől eredő levelezés céljára szolgálnak, ezenkívül még ugyanezt a rózsaszínű levelezőlapot használják: a) a harctérről kórházba szállított sebesült és beteg katonai személyek utközben, b) a működő hadsereghez tartozó azok az egyének, kik hadművelési területen működő stabil postahivataloknál feladott táborig postalai levelezésükre nézve táborig postalai portómentességben részesülnek s c) nem hadművelési területen levő védőrségi és biztosító csapatok, valamint pöttestek, helyőrségi kórházak és nyilvántartó élelmezési raktárak kötelékébe tartozó katonai egyének, d) lábbadozó osztagok állományához tartozó katonai egyének (a c) pontban említett rendelet feltételeinek megfelelően), e) azoknak a katonai alakulatoknak a kötelékéhez tartozó egyének, akik elhelyezésüknél fogva átmenetileg stabil postahivatalnál feladott táborig postalai levelezéseikre nézve táborig postalai portómentességet élveznek. Az új táborig postalai levelezőlapok alakra nézve abban különböznek az eddigiektől, hogy azok vastag vonallal elválasztott alsó része a hivatalos feljegyzések céljaira szolgál, a rendeltetési hely bejegyzésére szolgáló helyen pedig „Táborig posta száma...” szavak alkalmaztattak. E levelezőlapok ára darabonként 1 fillér s azt minden postahivatal és értékcikkárusító köteles árusítani. Ezeket a levelezőlapokat, vagy táborig postalai levelezés céljára szánt bármiféle levelezőlapot magánosoknak előállítani, vagy ilyen akár bel- akár külföldön előállított magánkiadású levelezőlapot forgalomba hozni tilos. A rózsaszínű táborig postalai levelezőlapok árusítását folyó évi július hó végével beszüntetem. A rózsaszínű leve-

lezőlapokat a postahivatalok kötelesek folyó évi augusztus hó végéig minden díj nélkül szürkeszinű levelezőlapokra becserélni. A becserélésnél ügyelni kell arra, hogy csakis a m. kir. posta által kiadott táborig postalai levelezőlapok cseréltesse be. Budapest, 1917. július hó 18-án. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

— **Jelentkezésre szólítják föl a Magyarországon tartózkodó hadköteles német állampolgárokat.** A honvédelmi miniszter 12961—917. eln. számú körrendelete alapján az egyes katonai osztagok jelentkezésre szólítják föl a különböző városokban tartózkodó és hadköteles korban álló német birodalmi állampolgárokat. Okvetlenül személyesen jelentkezzenek és ez alkalommal utlevelüket, munkakönyvüket, esetleg katonai, valamint minden egyéb személyi igazoló okmányukat is vigyék magukkal.

— **Az állatok takarmánya.** A rekkenő szárazság idején panaszok helyett jobban tesszük, ha mentjük azt, ami még menthető. Ott vannak a fák lombjai, az egerfa- és szedrfalevél elsőrendű takarmány. Olaszországban rendes takarmánya ez a fejősteheneknek (télen elvermelve.) Takarmányértéke a lucernával egyenlő. Az egerfa levelét ha augusztusban leszedjük és kis rőzsekötegekbe kötve a csürben eltesszük, jó téli takarmányt szolgáltat.

— **Száraz villám.** A bábolnai határban dr. Vlád Aurél ügyvéd tagján arató emberek közé m. hó 17-én záraz villám csapott le s két aratót: Indrei Dionise erdőfalvi és Méd a János boji lakosokat agyonsújtott. Mindketten rögtön szörnyet haltak.

— **A vasuton tilos lesz olcsóbb jeggyel drágább osztályban utazni.** Már a háboru előtt is elég gyakori eset volt az, hogy utasok a hely szükére való hivatkozással, magasabb kocsiosztályokban helyezkedtek el, mint ahová a jegyük szól. De a háboru óta e téren ledől minden fászfal. Uri módon és kényelmesen most már csak miniszteri szalonkocsiban, vagy külön vonaton lehet utazni. Nem nagy baj. Valamennyien egyformák, emberek vagyunk és nem nagy szerencsétlenség, ha a szegény ember is ur néhanapján és ha a gazdag ember is belékóstol az élet nyomoruságaiba. Most azonban e téren valamelyes változás fog beállani. A Máv. igazgatósága ugyanis elrendelte, hogy a vasuti kalauznak helyhiány miatt utasokat magasabb kocsiosztályba csak úgy szabad elhelyezni, ha azok a magasabb kocsiosztályoknak megfelelő utánfizetést teljesítik, ellenkező esetben az utasok az utazást abbahagyni kötelesek. Ezentul tehát ha a másik osztály zsúfolva van, az első osztályba csak úgy lehet beszállni, ha a két osztály közötti különbséget és az egy korona póttilletéket megfizeti az utas.

— **Koszorumegváltás.** A szászvárosi szolgabírói hivatal tisztikara és kezelő személyzete a vak-katonák javára Pogány Árpád főszolgabíró útján 55 K-át juttatott szerkesztőségünkhöz, mint a megboldogult Dani Mihály szolgabíró koporsójára szánt koszorúnak árát. Az elhunyt szolgabíró szellemének legmegfelelőbbben, e véres háboruhoz legillőben rőtta le kegyeletét a szolgabírói hivatal tisztikara és kezelő személyzete a halott iránt, amidőn nemeslelkű adományával kartársuk emlékének áldozva segítik e véres háboru szomorú hőseit: a vak-katonákat. Az adományt illetékes helyére juttatjuk.

— **Az internáltak.** (Budapesti tudósítónktól.) Mozgalom indult meg, hogy megfelelő segélyben és támogatásban részesülhessenek

azok, akik hosszas internálásból hazatérve, tanácstalanul és anyagi eszközök nélkül vannak. Most legfőképpen az Angliában és Romániában internáltak, illetve az onnan hazatérők érdekében van szükség arra, hogy az állami segélyezés társadalmi uton egészítsék ki. Ugron Gábor belügyminiszter a szélesebb körű társadalmi mozgalom irányítására bizottság szervezését határozta el. A terv megbeszélésére ankétot hívott össze a belügyminiszteriumba. A jelenlevők azonnal bizottsággá alakultak, amelynek elnökévé Batthyány-Strattmann László herceget választották meg. A bizottság Hazatérő Internáltak Segélyező Bizottsága címen azonnal megkezdte munkáját. Irodája V., Nádor-utca 11. sz. III. em. ajtó 5.

— **Hirdetmény.** Napról-napra tapasztalom, hogy a házicselések a késő esti órákban kóborolnak, sőt a zugkorcsmákat és szállodákat is felkeresik s ott a férfakkal tivornyáznak, főleg katonákkal találkozhatnak. Teszik pedig ezt gazdájuk tudta és beleegyezése nélkül. Mivel a háboru alatt annyira elfajult prostitúció részben a cselédek e rendszertelen kimaradására vezethető vissza, a közegészség megóvása céljából a Nmélt. m. kir. Belügyminiszter ur múlt évi 106000 B. M. számú rendelete alapján a következőket rendelem el: Házicselések nyári hónapban (májustól októberig) este 9 óráig, téli hónapokban (októbertől májusig) este 8 óráig tartózkodhatnak az utcán. Ezen időn tul csak a gazdájuktól minden egyes esetben külön-külön írásbeli engedélyvel maradhatnak ki. Akit az általam megállapított időn tul írásbeli engedély nélkül az utcán találunk, a közbiztonsági szolgálatot teljesítő rendőr vagy csendőr a rendőrségre kíséri s a miniszteri rendelet intézkedése szerint közegészségügyi vizsgálat után szigorú büntetéssel sújtom. A szolgálatadó gazdától pedig elvárom, hogy áthatva rendelkezésem közegészségügyi fontosságától, cselédjeiket csak méltányos esetekben lássák el a kimaradáshoz szükséges engedélyvel. Azokat a gazdákat pedig, akik valótlan adatokkal igazolványokat állítanak ki, hogy ezzel cselédjeik erkölcstelen viselkedését elősegítsék és így a kapukulcsrendszerrel maguknak jogtalan előnyöket kívánnak szerezni, a büntető-törvények teljes szigorával fogom felelősségre vonni. Szászváros, 1917. évi július hó 15-én. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Törülközők és asztalkendők felajánlása.** Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelmi miniszter 10.455—1917. sz. rendelete értelmében a Pamutközpontnak fel kell ajánlani megvételre a tisztán pamutból készült nyers, fehérített, festett, nyomtatott vagy tarkán szótt bármilyen nagyságu és méretű használatlan törülközőket és asztalkendőket, tekintet nélkül a súlyra vagy fonalszámra, mégpedig úgy a méterárut, mint a konfekcionált (levágott vagy beszegett darabokat), ha a tulajdonos készlete az áruk valamelyikéből 500 méter vagy ha ennél kevesebb is, de a felajánlás alá eső összes árukkal együttvéve legalább 1000 méter, a készen konfekcionált darabokból pedig legalább 10 tucat asztalkendő és törülköző együttvéve. A felajánlás azonnal eszközöndő (Magyar Pamutközpont Budapest, V., Arany János-utca 27.) s július 7-ike óta tilos a felajánlás köteles pamutárut bármiképpen felhasználni, eladni vagy elszállítani.

— **A papiros drágulása.** A magyar és osztrák papirgyárak a rotációs papiros árát 20—25%-kal, minden egyéb papirosfajtáét 15%-kal fölemelték. Erre való tekintettel a konfekcionáltak a levélpapirosok, kártyák és borítékok árát 25%-kal emelték.

— **Romániába szökött brassói tanárok.** A nagyszabeni gör. kel. román metropolita érsekség hivatalos lapja, a Telegraful Roman érdekes felhívást tesz közzé. Amikor ugyanis az oláh csapatok a múlt év őszén kénytelenek voltak vad futásban menekülni és Brassóból elvonultak, velük együtt eltűntek dr. Blaga gimnáziumi igazgató, Banciu Axente, dr. Bunea János, Lupán Demeter, Petrovicu János és Vatasán György gimnáziumi tanárok, Papuc Konstantin gimnáziumi hitoktató, valamint Bogdán Miklós, dr. Lacea és Stinghe S. reáliskolai tanárok. Természetesen azóta nem adtak életjelt magukról. A metropolitai konzisztórium most fegyelmi eljárást indított a tanárok ellen, akikhez azt a felhívást intézi, hogy legkésőbb augusztus 1-ig jelentkezzenek a konzisztóriumnál, mert ellenkező esetben tanári állásuktól fegyelmi uton elmozdítják őket.

— **Amerika megszakította velünk a postaösszeköttetést.** Bécsből jelentik: Mint a washingtoni svájci követség közli, a washingtoni főpostamester 1917. április 7-én a háboru tartamára felfüggesztette a Németországgal való postaszolgálatot és az Egyesült Államok összes postahivatalait utasította, hogy Ausztria-Magyarországba, Bulgáriába, Törökországba és Luxemburgba szánt postaküldeményeket se vegyék fel, mert a postát nem irányíthatják a nélkül, hogy az Németországon ne menjen keresztül. Azokat a postai küldeményeket, amelyek a nevezett országokból az Egyesült-Államokba érkeznek, a címzettnek kikézesítik. Egyidejűleg a Németország és az Egyesült-Államok közötti utalványozolgálatot is megszüntették. A nemzetközi postautalvány irodák április 6-tól kezdve a német postahivatalokra kiállított utalványokat nem fizetik ki.

„Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete“ Budapesten.

Törzsvagyón 15,866.178 K. Rendes fizető tagok száma 206.000. Állami támogatás évi 10.000 K.

Fiókok az ország minden városában s így Szászvárosban is.

A szászvárosi fióknál jelentkezett tagok száma 319.

A helybeli fiók elnöke: Reck György, pénztárnoka: Riebel Albert. Tagja lehet minden 14 éven felüli és 45 éven aluli férfi vagy nő, orvosi vizsgálat nélkül. A helybeli fiók Gyula József vendéglős házában székel (Nagytimár-utca.) Felvételre jelentkezhetni minden hónap elseje utáni vasárnapon ott.

Bővebb felvilágosítást Reck György elnök, vagy Riebel Albert pénztáros bármely napon ad. Heti befizetés I. oszt. 30 fillér, II. oszt. 34 fillér, III. oszt. 40 fillér. 10 év utáni rokkantság esetén kap a fél 8-40 K, 9-80 K, illetve 11-90 K heti rokkantsági segélyt.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Alsóvárosviz, Bucsum, Felsővárosviz, Ludesd és Kosztesd községek volt urbéreseinek tulajdonát képező vadászterület 3 egymásután következő évre bérbeadatik.

Az árverés 1917. évi augusztus hó 19-én tartatik meg a következő sorrendben: Alsóvárosvizen d. e. 8—9-ig, Bucsumban d. e. 10—11-ig, Felsővárosvizen d. u. 1—2-ig, Ludesden d. u. 3—4-ig és Kosztesd községben d. u. 5—6 óráig.

20

A volt urbéresek elnöksége.

Keresek külön önálló jobb lakást, 3 szoba, konyha, kerttel. Bővebbet Szathmáry Aladár urnál Szászváros, Sétatér-utca 5. sz. 14 2—2

A Hátszegi

Felső Kereskedelmi Iskolával és Női Kereskedelmi Szaktanfolyammal kapcsolatos Internátus

Ellátás évi díja 1000 korona. A fő-rabbi felügyelete alatt külön **izraelita menza.** — Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Beiratás levél útján :: :: is eszközölhető. :: ::

A délkeleti Kárpátok legszebb és legegészségesebb vidékén. — Prospektus ingyen. 152 7—10

„Albertol“

tejtöltő (sajtolt) kivonatok porban és tablettákban, a legjobb tejtöltő anyagok. Szállítja:

Ábrahám Albert és Társa
5 **HÁTSZEG.** 5—10

Új nőikalap divatterem.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a szászvárosi és környékbeli t. hölgyközönséget, hogy Szászvárosban, Sétatér-utca 1. szám alatt :-: :-: :-:

nőikalap divattermet

nyitottam. Elvállalok mindennemű nőikalap készítést, átalakítást, díszítést a legjutányosabb árban. Ugy a helybeli, valamint a vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek. Levélbeli kérdésekre, megrendelésekre azonnal válaszolok. Magamat a t. hölgyközönség nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel

ZALÁNYI BERTA

nőikalap készítő és díszítő, Szászváros, Sétatér-utca 1. sz. 19 1—10

Izléses kiállítás!

Legujabb divat!

Keresek megvételre egy fűszerüzletet, lehetőleg trafik-joggal. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Egy ref. vallású özvegy (hadi özvegy is lehet) szakácsné kerestetik. Ajánlatok Pogány Béla körjegyző Balsa, (u. p. Agyógy) küldendők. 16 2—3

Jegyzői teendőkből és írógépkezelésben teljes jártassággal bíró, jó működési bizonyítványokkal ellátott kisegítő **írnoknő** alkalmazást keres. Cim: Lengyel Rózsika Nagyrápol. 13 2—2

A Schelker-féle malomnál levő folyó-, hullám-

és zuhanyfürdő megnyílt.

Fürdőrend: Hölgyek, urak, külön-külön naponként állandóan fürödhetnek.

Fürdőárak:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	6 K
„ hölgyeknek folyó-fürdő	4 K
„ családnak folyó-fürdő	
egy fülke használatával	7 K
Egy fülke személyenkénti használata (óránként)	20 fill.
Uzsonadrág kölcsöndíja	20 fill.
Lepedő	40 fill.
Törülköző	10 fill.
	134 10—10

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

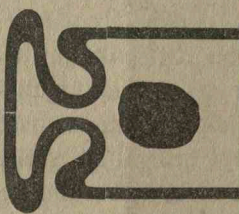
138 1—

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképészeti nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes melegegedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 1—